6.2.5 Institution has a strategy to implement Simple Standard Sanskrit in the following ways :

Attached –

1. Self attested copy of the policy document.
2. Photographs and Display Boards.

CHAIRMAN
NACC SSR & DVV

CTC
21/12/2022

REGISTRAR
Established by the Act of Parliament 2020
A Central University, TIRUPATI A.P.
NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY

02.33	TO CONSIDER AND RATIFY THE RECOMMENDATIONS OF THE 17TH DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 03-08-2021 VIDE ITEM NO.6 PERTAINING TO *APPOINTMENT OF Prof.JAYA SHANKAR AS AN ADVISER FOR THE STEERING COMMITTEE OF THE NAAC ACCREDITATION PROCESS OF THIS UNIVERSITY.*	42	Anex-12 141-144
02.34	TO CONSIDER AND RATIFY THE RECOMMENDATIONS OF THE 17TH DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 03-08-2021 VIDE ITEM NO.7 WITH REGARD TO *IMPLEMENTATION OF SARALA MANAKA SAMSKRITAM IN ALL POSSIBILE WAYS IN THE NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY CAMPUS, TIRUPATI.*	43	Anex-12 141-144
02.35	TO CONSIDER AND RATIFY THE RECOMMENDATIONS OF THE 17TH DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 03-08-2021 VIDE ITEM NO.8 PERTAINING TO *APPOINTMENT OF DEPT. IN-CHARGES FOR DEPT. OF PERFORMING ARTS AND DEPT. OF TRANSLATION.*	44	Anex-12 141-144
02.36	TO CONSIDER AND RATIFY THE RECOMMENDATIONS OF THE 1ST DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 11-08-2021 VIDE ITEM NO.1 PERTAINING TO *APPOINTMENT OF GUEST FACULTY & PART TIME TEACHERS IN THE DEPT. OF V.VEDANTA, NYAYA, KARMAKANDA, AGAMA, MUSIC AND DIRECTORATE OF DISTANCE AND ONLINE LEARNING (DDOL) IN ADDITION TO EXISTING GUEST FACULTY.*	45	Anex-14 153-154
02.37	TO CONSIDER AND APPROVE THE RECOMMENDATIONS OF THE 2ND DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 08-09-2021 VIDE ITEM NO.1 PERTAINING TO *CONDUCT OF ONLINE CONVOCATION FOR THE STUDENTS OF THE ACADEMIC YEAR 2019-20 IS SCHEDULED TO BE HELD ON 20TH OCTOBER, 2021.*	46	Anex-15 155-160
02.38	TO CONSIDER AND APPROVE THE RECOMMENDATIONS OF THE 2ND DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 08-09-2021 VIDE ITEM NO.2 PERTAINING TO ARRANGING THE BOARDING FACILITY AND *EXEMPTING THE STUDENTS WHO ARE STUDYING THROUGH GURUKULA SYSTEM FROM REGULAR ATTENDANCE SYSTEM FOR TAKING REGULAR EXAMINATIONS OF NSU AS PER THE RECOMMENDATIONS OF ADVISORY BOARD OF CENTRE FOR GURUKULA SASTRA PARIRAKSHANA.*	47	Anex-15 155-160
02.39	TO CONSIDER AND APPROVE THE RECOMMENDATIONS OF THE 2ND DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 08-09-2021 VIDE ITEM NO.3 PERTAINING TO *MODALITIES OF D.LITT. PROGRAMME.*	48	Anex-15 155-160 Anex-16 161-163
02.40	TO CONSIDER AND APPROVE THE RECOMMENDATIONS OF THE 2ND DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 08-09-2021 VIDE ITEM NO.5 PERTAINING TO *RESEARCH PROMOTION POLICY.*	49	Anex-15 155-160
02.41	TO CONSIDER AND APPROVE THE RECOMMENDATIONS OF THE 2ND DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-	50	Anex-15

ITEM NO. 02.34

TO CONSIDER AND APPROVE THE RECOMMENDATIONS OF THE 17TH DEANS' COUNCIL MEETING OF THE ACADEMIC YEAR 2020-21 HELD ON 03-08-2021 VIDE ITEM NO.7 WITH REGARD TO **IMPLEMENTATION OF SARALA MANAKA SAMSKRITAM IN ALL POSSIBLE WAYS IN THE NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY CAMPUS, TIRUPATI.**

I, Prof. Rani Sadasiva Murty, Dean, Academic Affairs propose to move that the Academic Council may consider and approve recommendations of the 17th Deans' Council meeting held on 3rd August, 2021 vide item no.7 with regard to implementation of Sarala manaka samskritam in all possible ways in the National Sanskrit University campus, Tirupati.

All possible ways such as :

a) Using Sanskrit in all official meeting to the maximum extent
b) Keeping all notices, notifications and circulars in Sanskrit also
c) Conducting all the examinations in Sanskrit Medium }
d) Conducting classroom teaching in Sanskrit Medium }
e) Creating an APP of NSU in Sanskrit and other languages
f) To make all official stamps also in Sanskrit and all such ways to create and protect Sanskrit environment in the campus.

(Enclosed the minutes of 17th Deans' Council as Annexure-12 vide pg.no. 141-144)

The Item is placed before the Hon'ble members of the Academic Council for its consideration and approval.

ANNEXURE-12

NATIONAL SANSKRIT UNIVERISTY

Central Sanskrit University) (Erstwhile Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati)
Accredited with CGPA of 3.71 on four point scale at 'A' Grade by NAAC (Cycle - 3)
TIRUPATI - 517 507. (Andhra Pradesh)

Date: 04-08-2021

This is the seventeen Deans' Council Meeting of **NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY.** Minutes of the Deans Council Meeting held on 03-08-2021 at Vice Chancellor's Chamber in Administrative Building at 4.00 p.m.

***

Members attended

Prof. V. Muralidhara Sharma, Hon'ble Vice Chancellor, NSU

Prof. Rani Sadasiva Murty, Dean, Academic Affairs, NSU

Prof. GSR Krishna Murthy, Dean, School of Sahitya and Samskriti,NSU

Prof. Narasimhacharya Purohit, Dean, School of Darsanas, NSU

Prof. A. Sripada Bhat, Dean, School of Vedas and Vedangas,NSU

Prof. Prahlad R Joshi, Dean, School of Education, NSU

Dr. SL Seetharama Sarma, Coordinator, Online Programmes as a special invitee

The following are the resolutions taken:

Item No. 1 - It is proposed to discuss about the modalities for implementation of National Educational Policy 2020 with true spirit in phase-wise manner in agreement with the directions of the Ministry of Education, Government of India with effect from the current Academic year i.e. 2021-22.

It is resolved to constitute a Task-force committee for the implementation of National Educational Policy 2020 with true spirit in phase-wise manner in agreement with the directions of the Ministry of Education, Government of India with effect from the current Academic year i.e. 2021-22.

Item No. 2 - It is proposed to conduct Academic Council meeting on 27-08-2021 for the approval of the changed syllabi of all Departments and also to discuss other essential academic matters approved in all previous Deans Council meetings held during the academic year 2020-21 and amendments in first academic ordinances if any approved in EC held on 12-07-21.

It is resolved to conduct Academic Council meeting on 27-08-2021 for the approval of the changed syllabi of all Departments and also to discuss other essential academic matters approved in all previous Deans Council meetings held so far during the academic year 2020-21 and amendments in first academic ordinances if any approved in EC held on 12-07-21.

Item No 3 - It is proposed to commence the New Academic year with fresh admissions from 25-08-2021 with the newly approved syllabi of all Departments.

It is resolved to commence the New Academic year with fresh admissions from 25-08-2021 with the newly approved syllabi of all Departments.

Item No.4 – It is proposed to conduct online Convocation for the students of Academic year 2019-20 tentatively to be in the 3rd or 4th week of September 2021 in the campus.

It is resolved to to conduct online Convocation for the students of Academic year 2019-20 tentatively to be in the 3rd or 4th week of September 2021 in the campus in such a way to conduct it for the Ph.D Awardees in person and for Post Graduates and Graduates through online.

Item No. 5 It is proposed to approve the 27 Online programmes:

20 Certificate Programmes in - 1. Fundamentals of Indian Philosophy, 2. Temple Culture and Temple Administration, 3. Karakam, 4. Vyakarana Sastra Pravesa, 5. Functional Sanskrit, 6. Jyotisha, 7. Vaastu, 8. Nyaya, 9. Sitar Level 1, 10. Sitar level 2, 11. Agama, 12. Karmakanda, 13. Advaita Vedanta, 14. Telugu Prabandhas, 15. Bharata Natyam, 16. Traditional Kriya Yoga, 17. Yoga and Stress Managment, 18. Manodharma Sangeetam, 19. Karnatic Music and 20. Dvaita Vedanta.

5 Diploma Programmes in - 1. Functional Sanskrit, 2. Adavaita Vedanta, 3. Manuscriptology, 4. Jyotisha and Vastu and 5. Dvaita Vedanta

2 Advanced Diploma Programmes in 1. Samskrita Vyakarana and 2. Dvaita Vedanta.
It is resloved to approve the 27 Online programmes:

20 Certificate Programmes in - 1. Fundamentals of Indian Philosophy, 2. Temple Culture and Temple Administration, 3. Karakam, 4. Vyakarana Sastra Pravesa, 5. Functional Sanskrit, 6. Jyotisha, 7. Vaastu, 8. Nyaya, 9. Sitar Level 1, 10. Sitar level 2, 11. Agama, 12. Karmakanda, 13. Advaita Vedanta, 14. Telugu Prabandhas, 15. Bharata Natyam, 16. Traditional Kriya Yoga, 17. Yoga and Stress Managment, 18. Manodharma Sangeetam, 19. Karnatic Music and 20. Dvaita Vedanta

5 Diploma Programmes in - 1. Functional Sanskrit, 2. Adavaita Vedanta, 3. Manuscriptology, 4. Jyotisha and Vastu and 5. Dvaita Vedanta

2 Advanced Diploma Programmes in 1. Samskrita Vyakarana and 2. Dvaita Vedanta.
It is also resolved to commence classes for all the above programmes from 11-08-2021 onwards.

Item No. 6 – It is proposed to appoint an Adviser for steering the NAAC process who is an expert and experienced scholar for steering the process of getting NAAC accreditation for our University.
It is resolved to appoint **Prof. Jaya Shankar** as an Adviser.

Item No. 7 – It is proposed to implement **Sarala Manaka Samskritam** in all possible ways in the National Sanskrit University Campus, Tirupati.

It is resolved to implement **Sarala Manaka Samskritam** through all possible ways such as :

a) Using Sanskrit in all official meeting to the maximum extent

b) Keeping all notices, notifications and circulars in Sanskrit also

c) Conducting all the examinations in Sanskrit Medium

d) Conducting classroom teaching in Sanskrit Medium

e) Creating an APP of NSU in Sanskrit and other languages

f) To make all official stamps also in Sanskrit and all such ways to create and protect Sanskrit environment in the campus.

Item No. 8 – It is proposed to appoint Dr. Vyzarsu Balasubrahmanyam as the Department In charge for the Department of Performing Arts and Dr. MG Nandan Bhat as the Department In charge for the Department of Translation.

It is resolved to appoint Dr. Vyzarsu Balasubrahmanyam as the Department In charge for the Department of Performing Arts and Dr. MG Nandan Bhat as the Department In charge for the Department of Translation.

Table agenda:
Item No. 9 – It is proposed by Prof. G.S. R. Krishna Murthy to approve Commencement of 1. Certificate in Yoga, 2. Diploma in Yoga and 3. Advanced Diploma in Yoga in Distance Learning Stream as Bridge programmes enabling them to join in Prak-Sastri, UG and PG Programmes in Yoga under the circumstances of not fulfilling the regular eligibility criteria.

It is resolved to advise the Director of Distance Education to prepare all necessary modalities for the commencement of Certificate in Yoga, Diploma in Yoga and Advanced Diploma in Yoga in Distance Learning Stream as Bridge programmes enabling them to join in Prak Sastri, UG and PG Programmes in Yoga under the circumstances of not fulfilling the regular eligibility criteria and resubmit the item for consideration.

Item No. 10 – Prof. Narasimhacharya Purohit proposed to give some more months' time to applicants from Karnataka University and other place to apply into different academic programmes of NSU, Tirupati as the examinations in those universities are yet to be conducted in the coming months.

It is deferred as it may take indefinite time to hold the examinations, evaluation and declaration of results in those educational institutions which will hinder the learning activity in our university.

Item No 11-- Prof. Narasimhacharya Purohit proposed to introduce or revive the D.Litt Programme also in the University from the current academic year.

It is resolved to constitute a committee for framing rules and modalities for D.Litt Programme in the University to introduce from an early convenient date.

(Prof. GSR Krishna Murthy)
Dean, School of Sahitya and Samskriti

(Prof. Narasimhacharya Purohit)
Dean School of Darsanas

(Prof. A. Sripada Bhat)
Dean, School of Veda Vedangas

(Prof. Prahlad R Joshi)
Dean,, School of Education

(Prof. Rani Sadasiva Murty)
Dean, Academic

(Prof. V. Muralidhara Sharma)
Vice Chancellor

सूचना

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यपीठस्य वार्षिकोत्सव: २०१७

अस्मिन् फेब्रवरि मासे २४ दिनाङ्के विद्यापीठस्य वार्षिकोत्सव: भविता । प्राक्शास्त्रि-शास्त्रि आचार्य,विशिष्टाचार्य,शिक्षाशास्त्रि,शिक्षाचार्य,विद्यावारिधि विद्यार्थिन: ये स्वीयकलाकौशलं प्रदर्शयितुमिच्छन्ति ते पूर्वप्रदर्शनार्थं **अन्तर्दौवारिकाक्रीडाङ्गणे** (INDOOR STADIUM) **दि. १८–०२-२०१७ शनिवासरे प्रात: १०-३०** वादने उपस्थिता भवन्तु इति सूचना । भारतीयसंस्कृतिपरिपोषकाणामेव प्रदर्शनानामवकाश: । विभिन्नप्रदेशीयानां लोकसङ्गीत,नृत्यप्रकाराणां गुणवत्तामाश्रित्य प्रदर्शनांशानां चयनं भविष्यति । **१८–०२-२०१७ दिनाङ्के चितानामेव अंशानां** वार्षिकोत्सवसन्दर्भे प्रदर्शनायावकाश: परिकल्प्यते ।

गीतगायनम् भक्तिगीतम्,देशभक्तिगीतम् ,जानपदसङ्गीतम्, शास्त्रीयसङ्गीतम् चलनचित्रगीतम् (सामूहिकं वैयक्तिकं वा भवितुमर्हति) शास्त्रीयनृत्यम्,लोकनृत्यम् वाद्यसङ्गीतम् एकपात्राभिनय: एते अंशा भवितुमर्हन्ति ।

Narayan

सांस्कृतिकसङ्घपक्षत:
डा. नारायण:

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठः तिरुपति :

विश्वविद्यालयानुदानायोगेन १९५६ धाराया: तृतीयानुच्छेदेन संस्थापित: मानितविश्वविद्यालय:
राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा द्वितीयपर्यायेऽपि A श्रेण्यां मानित:

सांस्कृतिकसङ्घः

समायोजक:

डा.नारायण:

सहसमायोजका:

डा.सच्चिदानन्दमूर्ति:
डा.जे. बलिचक्रवर्ती
डा.श्वेतपद्माशतपति
डा. प्रदीप्कुमार बाग्
डा. लीना चन्द्रा

सूचना

२०१७-१८ शैक्षिकवर्षस्य सांस्कृतिकस्पर्धासु ये छात्रा: भागं ग्रहीतुमिच्छन्ति ते सहसमायोजकेषु स्वीयनामानि २३-०१-२०१८ पूर्वं प्रदातुं संसूच्यन्ते ।

संस्कृतिकस्पर्धा:

दिनाङ्क: २५-०१-२०१८ प्रात: ९-३० त:

स्थलम्

प्रथमस्तरीयानाम् – career counselling Hall

द्वितीयस्तरीयानाम् – रमारञ्जनमुखर्जी सभाङ्गणम्

१. शास्त्रीयसङ्गीतम् (वैयक्तिकम्) १३+ २ निमेषा:
२. संस्कृतगीतम् (वैयक्तिकम्) देशभक्तिगीतम् /भक्तिगीतम् ४+१ निमेषा:
३. चलनचित्रगीतम् (वैयक्तिकम्) ४+२ निमेषा:
४. समूहगीतम् - देशभक्तिगीतम् /भक्तिगीतम्४+१ निमेषा:

दिनाङ्क: २६-०१-२०१८ प्रात: १०-३० त:

प्रथमस्तरीयानाम् – career counselling Hall

द्वितीयस्तरीयानाम् – रमारञ्जनमुखर्जी सभाङ्गणम्

५. शास्त्रीयनृत्यम् (वैयक्तिकम्) ८+२ निमेषा:

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठः तिरुपति :

विश्वविद्यालयानुदानायोगेन १९५६ धारायाः तृतीयानुच्छेदेन संस्थापितः मानितविश्वविद्यालयः
राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा द्वितीयपर्यायेऽपि A श्रेण्यां मानितः

सांस्कृतिकसङ्घः

६. जानपदसमूहनृत्यम् ६+१ निमेषाः -आचार्य – विशिष्टाचार्य- विद्यावारिधि – छात्रा अन्तर्भवन्ति ।

सूचना

२०१७-१८ शैक्षिकवर्षस्य सांस्कृतिकस्पर्धासु ये छात्राः भागं ग्रहीतुमिच्छन्ति ते सहसमायोजकेषु स्वीयनामानि २३-०१-२०१८ पूर्वं प्रदातुं संसूच्यन्ते ।

७. एकपात्राभिनयः ५+३ निमेषाः

<u>संस्कृतिकस्पर्धाः</u>

दिनाङ्कः २५-०१-२०१८ प्रातः ९-३० तः

स्थलम्

प्रथमस्तरीयानाम् – career counselling Hall

द्वितीयस्तरीयानाम् – रमारञ्जनमुखर्जी सभाङ्गणम्

एताः स्पर्धाः स्तरद्वये समायोजिताः प्रथमस्तरे – प्राक्शास्त्रि-शास्त्रिछात्रा अन्तर्भवन्ति । द्वितीयस्तरे-शिक्षाशास्त्रि

१. शास्त्रीयसङ्गीतम् (वैयक्तिकम्) १३+ २ निमेषाः
२. संस्कृतगीतम् (वैयक्तिकम्) देशभक्तिगीतम् /भक्तिगीतम् ४+१ निमेषाः
३. चलनचित्रगीतम् (वैयक्तिकम्) ४+२ निमेषाः
४. समूहगीतम् - देशभक्तिगीतम् /भक्तिगीतम्४+१ निमेषाः

दिनाङ्कः २६-०१-२०१८ प्रातः १०-३० तः

प्रथमस्तरीयानाम् – career counselling Hall

द्वितीयस्तरीयानाम् – रमारञ्जनमुखर्जी सभाङ्गणम्

५. शास्त्रीयनृत्यम् (वैयक्तिकम्) ८+२ निमेषाः

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम् - तिरुपतिः

मानितविश्वविद्यालयः

राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा 'ए' श्रेण्या पुनः प्रत्यायितः

त्रयोविंश : दीक्षान्तसमारोहः

23rd CONVOCATION

श्रीविकारिनामसंवत्सरे माघ-शुक्ल-अष्टम्यां रविवासरे पूर्वाह्णे १०.०० वादने

Date : 2nd February, 2020, Sunday - Time: 10:00 am

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA

Deemed to be University

NAAC Re-Accredited with CGPA of 3.71 on 4 point scale at 'A' grade

TIRUPATI - A.P. 517 507

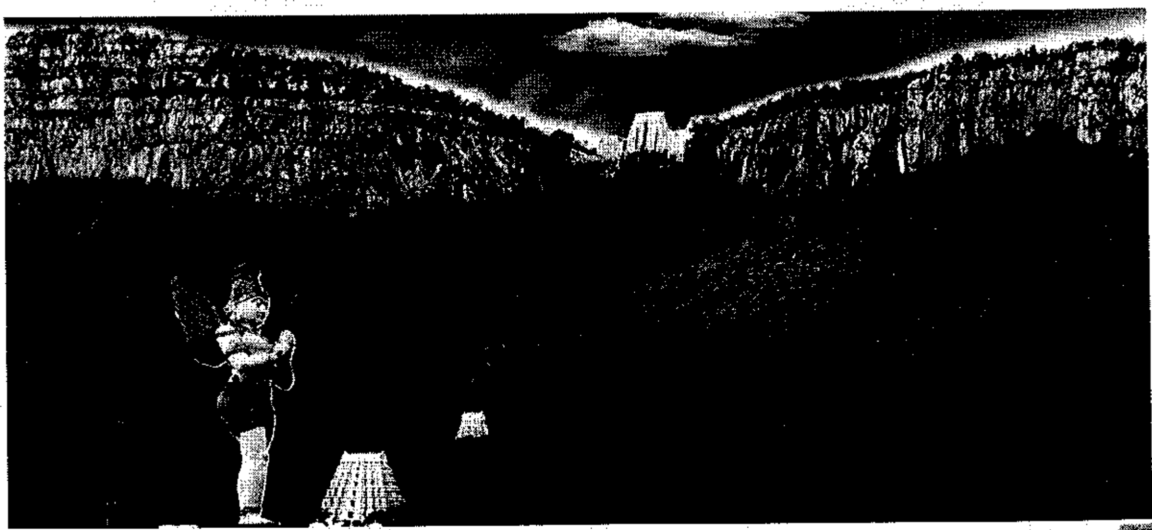

कुलाधिपतिः, कुलपतिः, प्रबन्धमण्डल्याः विद्वत्परिषदश्च सदस्याः

आचार्याः, प्राध्यापकाः, कर्मचारिणः, छात्राश्च

आचार्य एस्.बि.रघुनाथाचार्यमुक्तसभाङ्गणे सम्पत्स्यमाने

त्रयोविंशे दीक्षान्तसमारोहे

समुपस्थातुं तत्रभवतो भवतः सादरं समामन्त्रयन्ते ।

भारतनिर्वाचनायोगस्य मुख्यनिर्वाचनायुक्तचराः, कुलाधिपतयः

श्रीमन्तः नी. गोपालस्वामिमहोदयाः (भारतीयप्राशासनिकसेवानिवृत्ताः)

पद्मभूषणबिरुदेन सम्मानिताः

आध्यक्ष्यं वक्ष्यन्ति तथा सम्मानोपाधीन् उपाधींश्च अनुमोदयिष्यन्ति ।

श्रीमन्तः पि. यस्. नरसिंहमहोदयाः

वरिष्ठाधिवक्तारः, भारतसर्वोच्चन्यायालयः, नवदेहली

मुख्यातिथिरूपेण दीक्षान्तभाषणं विधास्यन्ति ।

आचार्याः वि. मुरलीधरशर्ममहाशयाः

कुलपतयः, राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, तिरुपतिः

सम्मानोपाधिभाजाम् अतिथीनां च स्वागतं विधास्यन्ति ।

समारोहेऽस्मिन् अधो निर्दिष्टाः प्रसिद्धाः विद्वांसः सम्मानोपाधिना विभूषयिष्यन्ते ।

ब्रह्मश्री आर्. सुन्दररामवाजपेययाजिमहोदयाः	आचार्याः बेतवोलु रामब्रह्मं महोदयाः
आचार्याः समुद्राल वेङ्कटरङ्गरामानुजाचार्युलुमहोदयाः	विद्वांसः जनार्दनहेगडेमहोदयाः
आचार्याः अद्यपाडि हरिदासभट्टमहोदयाः	डा. एच्. आर्. विश्वासमहोदयाः
आचार्याः श्रीपादसुब्रह्मण्यं महोदयाः	आचार्याः पेन्ना मधुसूदनमहोदयाः

उत्तरापेक्षी - आचार्यः गु.श्री.रा. कृष्णमूर्तिः, कुलसचिवः

दूरवाणी : (0877) 2286799
चलवाणी : 9440626552

The Chancellor, Vice-Chancellor, Members of Board of Management & Vidwat Parishad, Faculty Members, Non-Teaching Staff and Students cordially invite you on the occasion of the

23rd CONVOCATION

at the PROF. S.B. RAGHUNATHACHARYA OPEN AIR AUDITORIUM of the Vidyapeetha

Shri N. GOPALASWAMI, IAS (Retd.)

Padmabhushan recipient

Former Chief Election Commissioner, Election Commission of India and
Hon'ble Chancellor, Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati

will preside over the function and Confer the Honoris Causa Titles and Degrees

Sri P.S. NARASIMHA

Senior Advocate,
Supreme Court of India, New Delhi

will deliver the Convocation Address

Prof. V. MURALIDHARA SHARMA

Vice-Chancellor, Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupati

will present the Welcome Address

On this occasion, the following distinguished scholars will be *conferred with Honoris Causa*

Brahmasri R. Sundararama Vajapeyayajee	**Prof. Betavolu Ramabrahmam**
Prof. S. Venkata Rangaramanujacharyulu	**Vidwan Janardana Hegde**
Prof. A. Haridasa Bhat	**Dr. H.R. Vishwasa**
Prof. Sripada Subrahmanyam	**Prof. Penna Madhusudan**

RSVP - Prof. G.S.R. Krishna Murthy, Registrar I/c. Ph: (0877) 2286799; Mobile : 9440626552

PROGRAMME

10:00 am to 12:30 p.m.

1. Academic Procession. (at 10:00 a.m.)
   Convocation Proceedings will start at 10:30 a.m.
2. Vedic Prayer
3. Vidyapeetha Prarthana
4. Hon'ble Chancellor Shri N.Gopalaswami, IAS (Retd.) *Padmabhushan recipient* declaring the Convocation open
5. Welcome & Introductory speech by the Vice-chancellor
   - Prof. V.Muralidhara Sharma
6. Citation and presentation of the Scholars by the Deans for conferment of the Honoris Causa Titles
7. Conferment of Honoris Causa Titles by Shri N.Gopalaswami, Hon'ble Chancellor
8. Presentation of Graduates, Post-Graduates, M.Phil and Vidyavaridhi Degree holders by Deans and Winners of Gold Medals by the Registrar
9. Conferment of the same by the Hon'ble Chancellor
10. Anusasana by Prof. V.Muralidhara Sharma, Vice-Chancellor
11. Convocation Address by Chief Guest Sri P.S. Narasimha, Sr. Advocate
12. Presidential Address – Hon'ble Chancellor
13. Chancellor declares the closing of the Convocation
14. National Anthem
15. Academic Procession leaves. (at 12:30 p.m.)

NOTE : All the Invitees are requested to occupy their seats in the Open Air Auditorium by 9:45 a.m.

Please stand when the academic procession enters the venue and remain standing till the members of the procession occupy their seats. When the Convocation is over, please remain standing in your place till the academic procession leaves the venue.

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम् - तिरुपतिः

मानितविश्वविद्यालयः

राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा 'ए' श्रेण्या पुनः प्रत्यायितः

शुभाह्वानम्

INVITATION

त्रयोविंशः दीक्षान्तसमारोहः

23rd CONVOCATION

Date : 2nd February, 2020, Sunday - Time: 10:00 am

To

RASHTRIYA SANSKRIT VIDYAPEETHA

Deemed to be University

NAAC Re-Accredited with CGPA of 3.71 on 4 point scale at 'A' grade

TIRUPATI - A.P. 517 507 Phone : (0877) 2286799

VENUE

Prof. S.B.Raghunathacharya Open Air Auditorium

NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY
Tirupati – 517 507.

F.No. RSV/R/Cir./2021 **Dated 19-08-2021**

<u>सूचना / **CIRCULAR-R-25**</u>

सर्वेऽपि आचार्याः, अंशकालिकाध्यापकाः, सहायाचार्याः, अधिकारिणः, कर्मचारिणश्च संसूच्यन्ते यत् अस्माकं विश्वविद्यालयेन श्वः 20-8-2021 आरभ्य 26-8-2021 पर्यन्तं संस्कृतसप्ताहः अन्तर्जालमाध्यमेन समायोज्यते । तदङ्गतया अनेके शैक्षिकाः सांस्कृतिकाश्च कार्यक्रमाः निरुह्यन्ते । अतः सर्वेऽपि एषु सर्वेष्वपि कार्यक्रमेषु अवश्यं भागं गृह्णन्तु इति प्रार्थ्यन्ते ।

कुलसचिवः (प्रभारी) / Registrar i/c

To

Circulate among all the teaching and non-teaching staff members of the University.

NATIONAL SANSKRIT UNIVERSITY, TIRUPATI

(A Central University, established under Central Sanskrit Universities Act, 2020)

F.No./NSU/Music-Pro/2021 Dt. 1.3.2021

CIRCULAR

अस्मद्विश्वविद्यालय: 'रागरसज्ञा' इत्याख्याया: कर्णाटकसङ्गीतसंस्थाया: सहयोगेन **''सद्गुरु श्री त्यागराजाराधनोत्सवं''** मासस्यास्य त्रयोदश-चतुर्दशदिनाङ्कयो: अस्मद्विश्वविद्यालयपरिसरे आयोजयिष्यति।

गुरुशिष्यपरम्पराया: महत्त्वं बालान् बोधयितुं, तद्द्वारा भारतस्य अद्वितीयाम् एततपरम्पराम् अनुवर्तयितुम् ईदृशां पवित्रकार्यक्रमाणां प्रोन्नयनम्, अभिवर्धनञ्च अस्माकं समेषामपि नैतिकमुत्तरदायित्वम् ।

अत: अस्मिन्नवसरे सर्वेऽपि अध्यापका: कर्मचारिणश्च पूर्वोक्तकार्यक्रमनिर्वहणार्थं यथाशक्ति धनं दत्त्वा कार्यक्रममेनं सफलयन्त्विति सम्प्रार्थ्यन्ते ।

धनञ्च पञ्चशतरूप्यकेभ्य: अधिकं स्यात्, तच्च **कुलसचिव:, राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयनाम्ना Union Bank of India, Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha Branch** स्वीकृतियोग्यं स्यादिति ।

कुलसचिव:

Our University is organising **"Sri Sadguru Thyagaraja Aradhanotsavam"** in collaboration with 'Raga Rasagna', a Carnatic Music organisation on 13th and 14th - March, 2021 in our premises.

It is our moral responsibility to promote such pious programmes in order to impart our noble Gurushishya traditions to our children and thereby enabling them to continue such traditions which are very unique in Bharat only.

In this context all the employees of NSU are hereby requested to join their hands for this noble cause by donating generously for organising such a wonderful program.

The donations may be in the form of money through checks of above Rs. 500/- and to be payable to the **Registrar, Union Bank of India,** Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha Branch.

Registrar

राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालय: तिरुपति

द्वैतवेदान्तविभाग:

द्वैतवेदान्तान्तर्जालीय-पाठ्यक्रमाणामुद्धाटनम्

Certificate, Diploma and Advanced Diploma Programs in Dvaita Vedanta

दिनाङ्क: 01-07-2020 समय: -3-00 PM

स्थलम् – Google-Meet. ID-wtr-ocnt-ert

1. प्रार्थना- तथा प्रस्तावना- (5 निमेषा:) — डा. नारायण: (online course Head)

2. स्वगतभाषणम् – (10 निमेषा:) — आचार्या: वि. मुरलीधर शर्ममहाभागा:
   कुलपतय: रा. सं विश्वविद्यालय:

3. उद्धाटनभाषणम् आशीर्वचांसि- — परमपूज्या: श्री श्री विद्याश्रीशतीर्थश्रीपादा:
   श्री सोसले श्रीव्यासराजमठाधीशा:

4. मुख्यातिथीनां अभिभाषणम्- (15 निमेषा:) — आचार्या: ए.वि. नागसम्पिगे महाभागा:
   निदेशका: पू. प्र. सं. मन्दिरम् बेङ्गलूरु.
   आचार्या: श्रीनिवास वरखेडि महाभागा:
   कुलपति: क.कु.का.सं.वि.वि.नागपुर.
   आचार्या: वि.एन्.के. पाण्डुरङ्गिमहाभागा:
   सङ्कायप्रमुखा: क.सं. वि.वि. बेङ्गलूरु.

कुलपतिचराणाम् आचार्य, एम् एल् एन् मूर्तिमहाभागानां

कुलसचिवानां आचार्य, जि. एस् आर् कृष्णमूर्तिमहाभागानां तथा

शैक्षिकसङ्कायप्रमुखानाम् आचार्य, आर् . सदाशिवमूर्तिमहाभागानाञ्च मार्गदर्शनम्

5. धन्यवादसमर्पणम् — आचार्या: नरसिंहाचार्य पुरोहित महाभागा:

द्वितीयस्तरे- शिक्षाशास्त्रि- आचार्य –शिक्षाचार्य- विशिष्टाचार्य- विद्यावारिधि – छात्रा अन्तर्भवन्ति ।

समायोजकः

डा.नारायणः

meeting. **Prof..C.Ranganathan, Chairman Cult. AISSTF -2019** will give instructions to all the Members, regarding Cultural Competitions

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठः तिरुपति :

विश्वविद्यालयानुदानायोगेन १९५६ धाराया: तृतीयानुच्छेदेन संस्थापित: मानितविश्वविद्यालय:
राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा द्वितीयपर्यायेऽपि A श्रेण्यां मानित:

सांस्कृतिकसङ्घ:

२०१९-२० शैक्षिकवर्षस्य सांस्कृतिकस्पर्धासु ये छात्रा: भागं ग्रहीतुमिच्छन्ति ते सहसमायोजकेषु स्वीयनामानि २ -१-२०२० पूर्वं प्रदातुं संसूच्यन्ते । नामानि डा.जे. बलिचक्रवर्ति महाभागानां, डा. लीनाचन्द्रा महाभागाया:,डा.वि.बालसुब्रह्मण्यमहाभागानां ,डा. हंस प्रभाकर रविदास महाभागानां तथा श्री आदर्श महाभागानां वा सविधे देयानि ।

संस्कृतिकस्पर्धा:

दिनाङ्क: ०४ -०१-२०२० प्रात: १०-०० त:

स्थलम्- प्रथमस्तरीयानाम् – द्वितीयस्तरीयानाम् – **रमारञ्जनमुखर्जी सभाङ्गणम्**

१. शास्त्रीयसङ्गीतम् (वैयक्तिकम्) १०+ २ निमेषा:
२. संस्कृतगीतम् (वैयक्तिकम्) देशभक्तिगीतम् /भक्तिगीतम् ४+१ निमेषा:
३. चलनचित्रगीतम् (वैयक्तिकम्) ४+२ निमेषा:
४. समूहगीतम् - देशभक्तिगीतम् /भक्तिगीतम्/ लोकगीतम् ४+१ निमेषा:

दिनाङ्क: ०४ -०१-२०२० अपराह्णे ३-३० त: तथा ५-०१-२०२० प्रात: १०-३० त:

प्रथमस्तरीयानाम् –द्वितीयस्तरीयानाम् – **रमारञ्जनमुखर्जी सभाङ्गणम्**

५. शास्त्रीयनृत्यम् (वैयक्तिकम्) ८+२ निमेषा:
६. जानपदसमूहनृत्यम् ६+१ निमेषा:
७. एकपात्राभिनय: ५+३ निमेषा:

एता: स्पर्धा: स्तरद्वये समायोजिता:

प्रथमस्तरे – प्राक्शास्त्रि- शास्त्रिछात्रा अन्तर्भवन्ति ।

डा.नारायण:

List of Cultural Committee Members

Chairman- Prof. C. Ranganathan

1. **Dr.Muralidhara Rao.**
2. **Dr. Somanath Das and**
3. **Dr. C. Nagaraju**
   (AISSTF 2019 Co ordinators)
4. **Dr.Kadambini**
5. **Dr.Latamangesh**
6. **Dr.J.B.Chakravarthy**
7. **Dr.A.Sachidananda Murthy**
8. **Dr. Pradeep Kumar Bag**
9. **Dr.Swetapadma. Satapathy**
10. **Dr. K. Leenachanda (Overall Supervision)**
11. **Sri.K.B.Subramanian**
12. **Sri. I.Subramanyam**
13. **Dr. Narayan (Convener)**
14. **Dr. K. Leenachanda (Addl.Convener)**

AISSTF -2017 Cultural Committee Meeting will be held on **24-01-2019 at 5-00 pm** in the chamber of **Prof. C. Ranganathan** Academic Building. All are requested to attend the

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठः तिरुपति :

विश्वविद्यालयानुदानायोगेन १९५६ धाराया: तृतीयानुच्छेदेन संस्थापित: मानितविश्वविद्यालय:
राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा द्वितीयपर्यायेऽपि A श्रेण्यां मानित:

सांस्कृतिकसङ्घः

२०१८-१९ शैक्षिकवर्षस्य सांस्कृतिकस्पर्धासु ये छात्रा: भागं ग्रहीतुमिच्छन्ति ते सहसमायोजकेषु स्वीयनामानि २७ -०१-२०१९ पूर्वं प्रदातुं संसूच्यन्ते । नामानि डा. लीना चन्द्रा महाभागाया: सविधे देयानि

संस्कृतिकस्पर्धा:

दिनाङ्कः २९ -०१-२०१९ सायं ४-३० त:

स्थलम्

प्रथमस्तरीयानाम् – द्वितीयस्तरीयानाम् – रमारञ्जनमुखर्जी सभाङ्गणम्

१. शास्त्रीयसङ्गीतम् (वैयक्तिकम्) १०+ २ निमेषा:

२. संस्कृतगीतम् (वैयक्तिकम्) देशभक्तिगीतम् /भक्तिगीतम् ४+१ निमेषा:

३. चलनचित्रगीतम् (वैयक्तिकम्) ४+२ निमेषा:

४. समूहगीतम् - देशभक्तिगीतम् /भक्तिगीतम् ४+१ निमेषा:

दिनाङ्कः ३०-०१-२०१९ सायं ४-३० त:

प्रथमस्तरीयानाम् –द्वितीयस्तरीयानाम् – रमारञ्जनमुखर्जी सभाङ्गणम्

५. शास्त्रीयनृत्यम् (वैयक्तिकम्) ८+२ निमेषा:

६. जानपदसमूहनृत्यम् ६+१ निमेषा:

७. एकपात्राभिनय: ५+३ निमेषा:

एता: स्पर्धा: स्तरद्वये समायोजिता: प्रथमस्तरे – प्राक्शास्त्रि- शास्त्रिछात्रा अन्तर्भवन्ति ।

द्वितीयस्तरे- शिक्षाशास्त्रि-आचार्य – विशिष्टाचार्य- विद्यावारिधि – छात्रा अन्तर्भवन्ति ।

समायोजकः

Narmmada

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठः तिरुपति :

विश्वविद्यालयानुदानायोगेन १९५६ धाराया: तृतीयानुच्छेदेन संस्थापित: मानितविश्वविद्यालय:
राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा द्वितीयपर्यायेऽपि A श्रेण्यां मानित:

सांस्कृतिकसङ्घः

६. जानपदसमूहनृत्यम् ६+१ निमेषा: -आचार्य – विशिष्टाचार्य- विद्यावारिधि – छात्रा अन्तर्भवन्ति ।

७. एकपात्राभिनय: ५+३ निमेषा:

एता: स्पर्धा: स्तरद्वये समायोजिता: प्रथमस्तरे – प्राक्शास्त्रि- शास्त्रिछात्रा अन्तर्भवन्ति । द्वितीयस्तरे- शिक्षाशास्त्रि

is abundant in

श्रद्धावान् लभते
One who has

श्रद्धधानोऽनसूयश्च
शतं वर्षाणि जीवति
One who has faith and is
nonenvious will live for
hundred long years

अन्तर्मलिनचित्तानां सुखं
स्वप्नेऽपि दुर्लभम्
One, whose mind is
impure, cannot be
comfortable even in dream

मित्रेण किं

नास्ति परो योगः
else is a better
Truth

असतो मा सद्गमय
Lead me from the
Unreal to the Real

दुर्लभं भारते जन्म
It is a rare opportunity to
be born in the Bharat

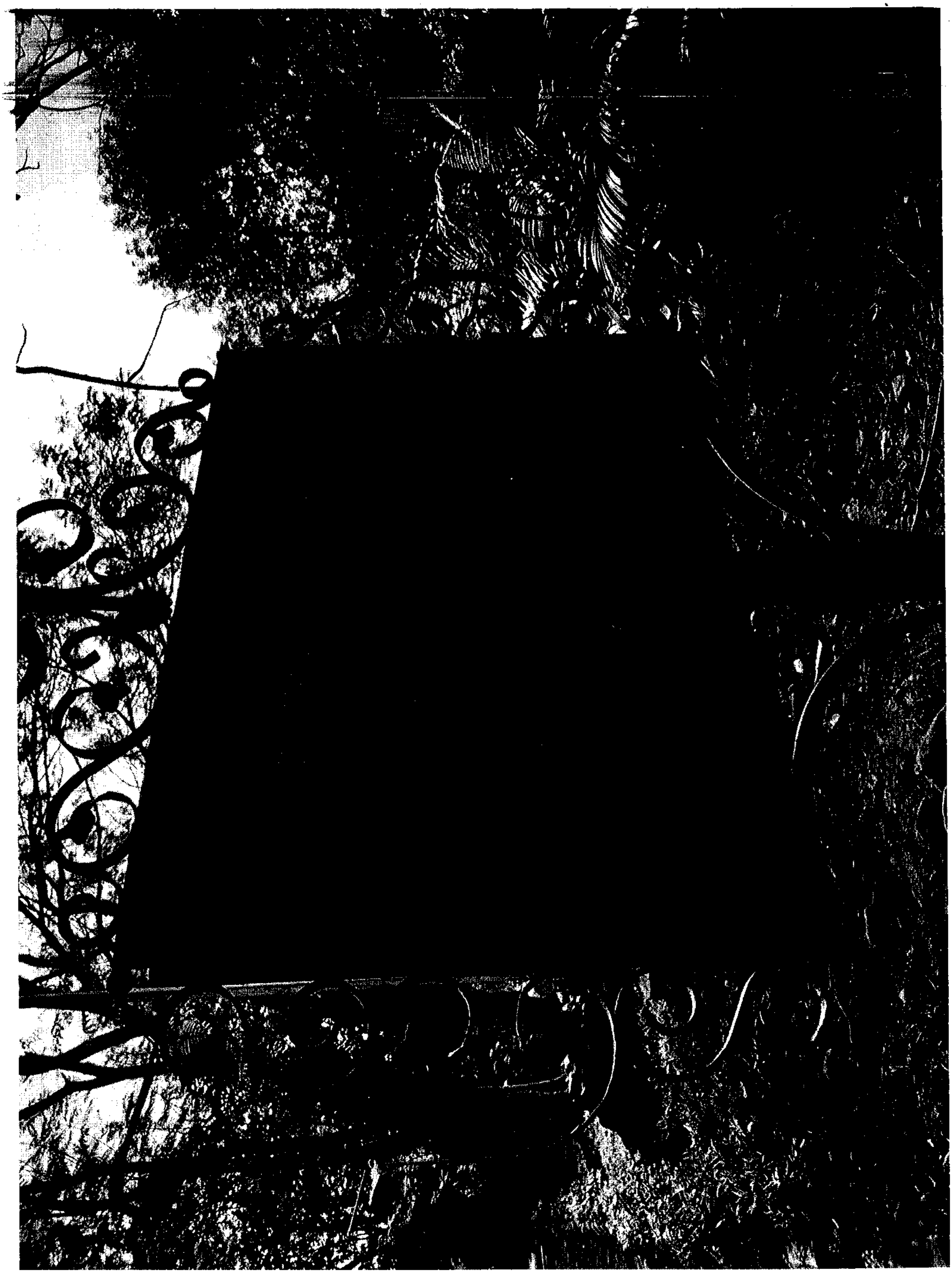

सन्निकर्षात्तु सौहार्दं
जायते स्थावरेष्वपि
Even immovables become
attached to us by constant
contact with them

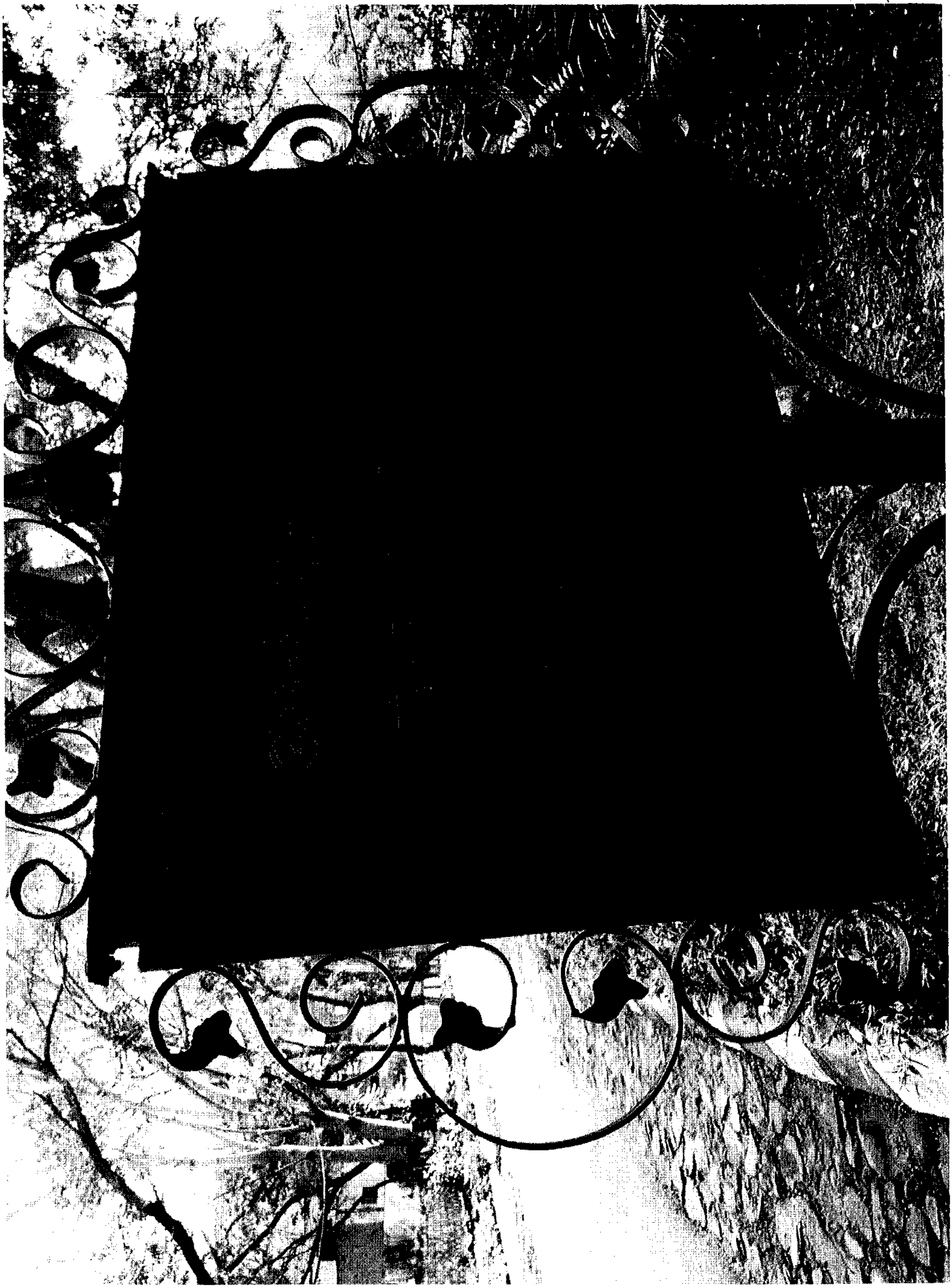

यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते
रमन्ते तत्र देवता:
Gods are cheerful where
women are respected

सुभाषितम्
A good advice can be

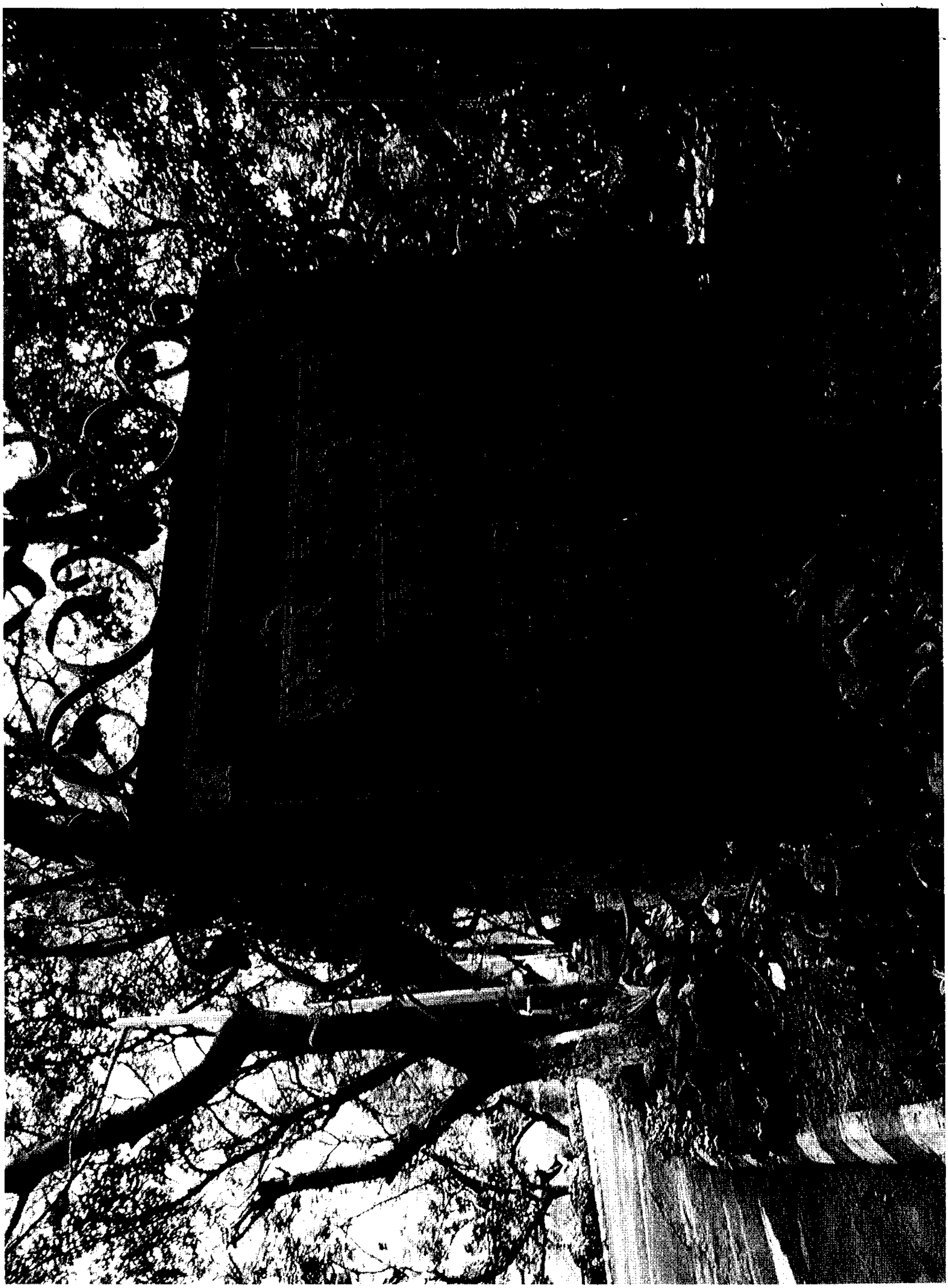

बहूनपि गुणानेको दोषो ग्रसते
A single blemish mars
a multitude of virtues

is the ornament of

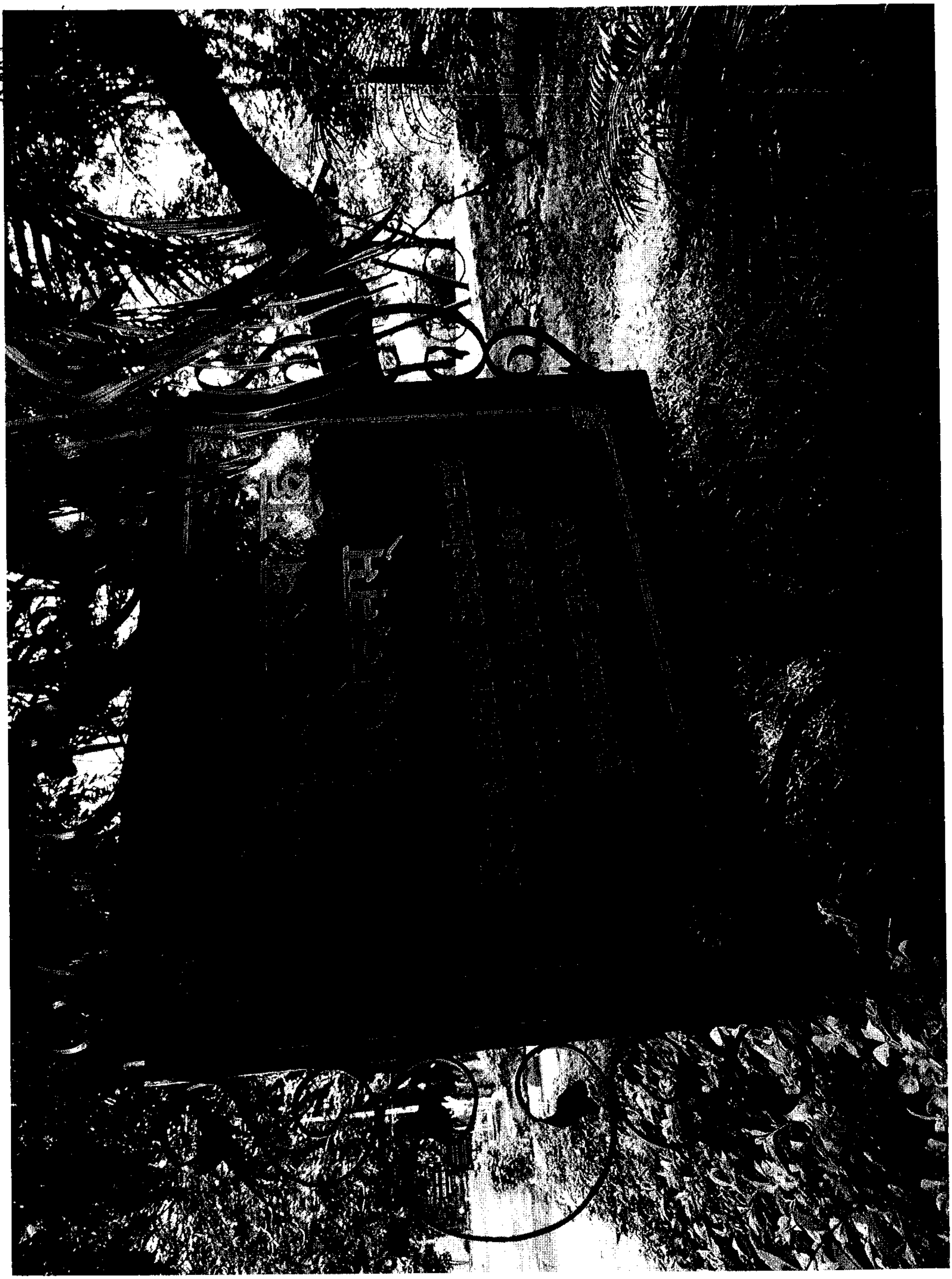

ONS
ब्रह्मैवेदं विश्वमिद
वरिष्ठम्
This entire universe is the
Supreme Brahman itself

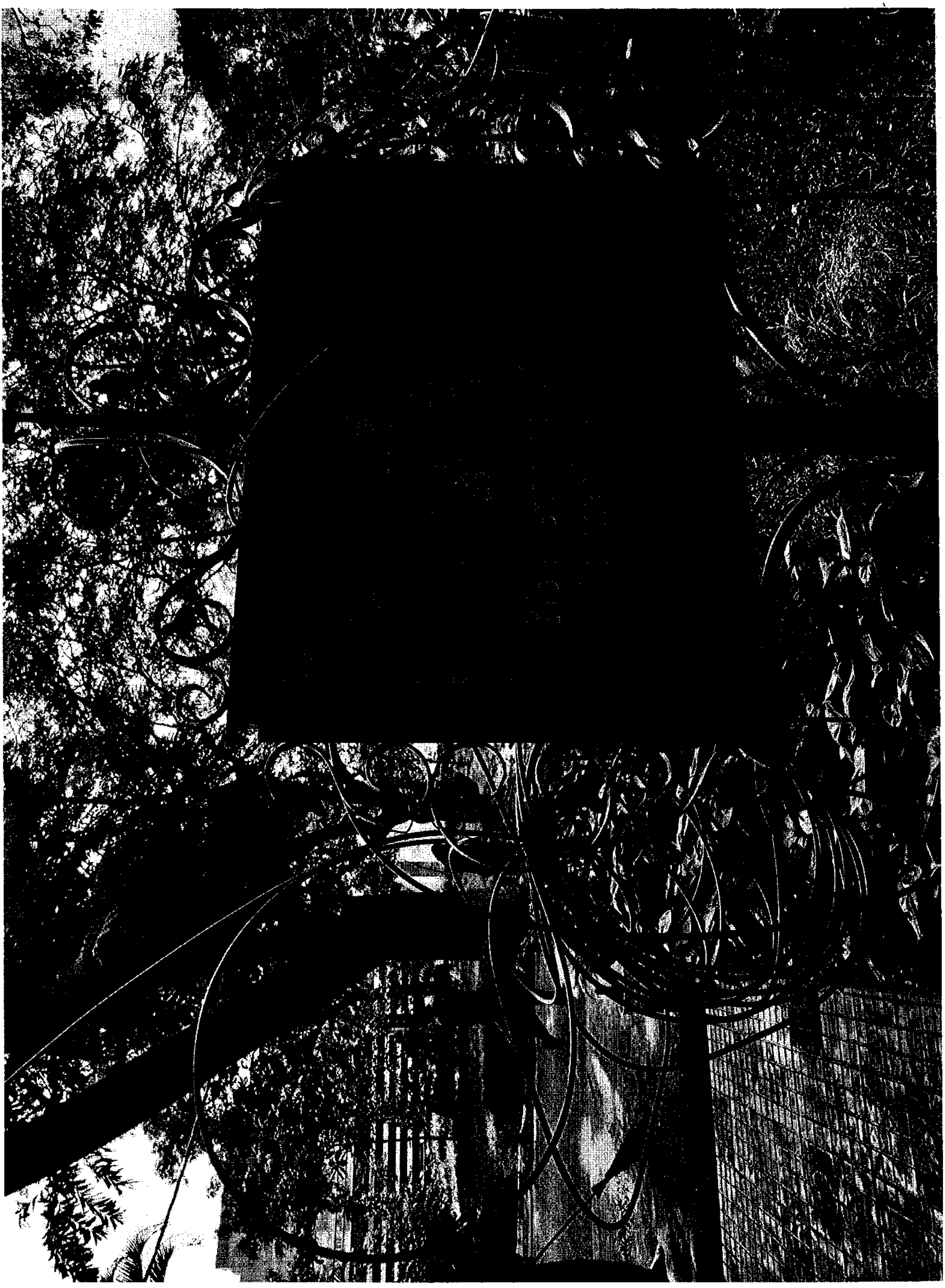

A blemish entered the heart
of good people spills out in a
moment like mercury

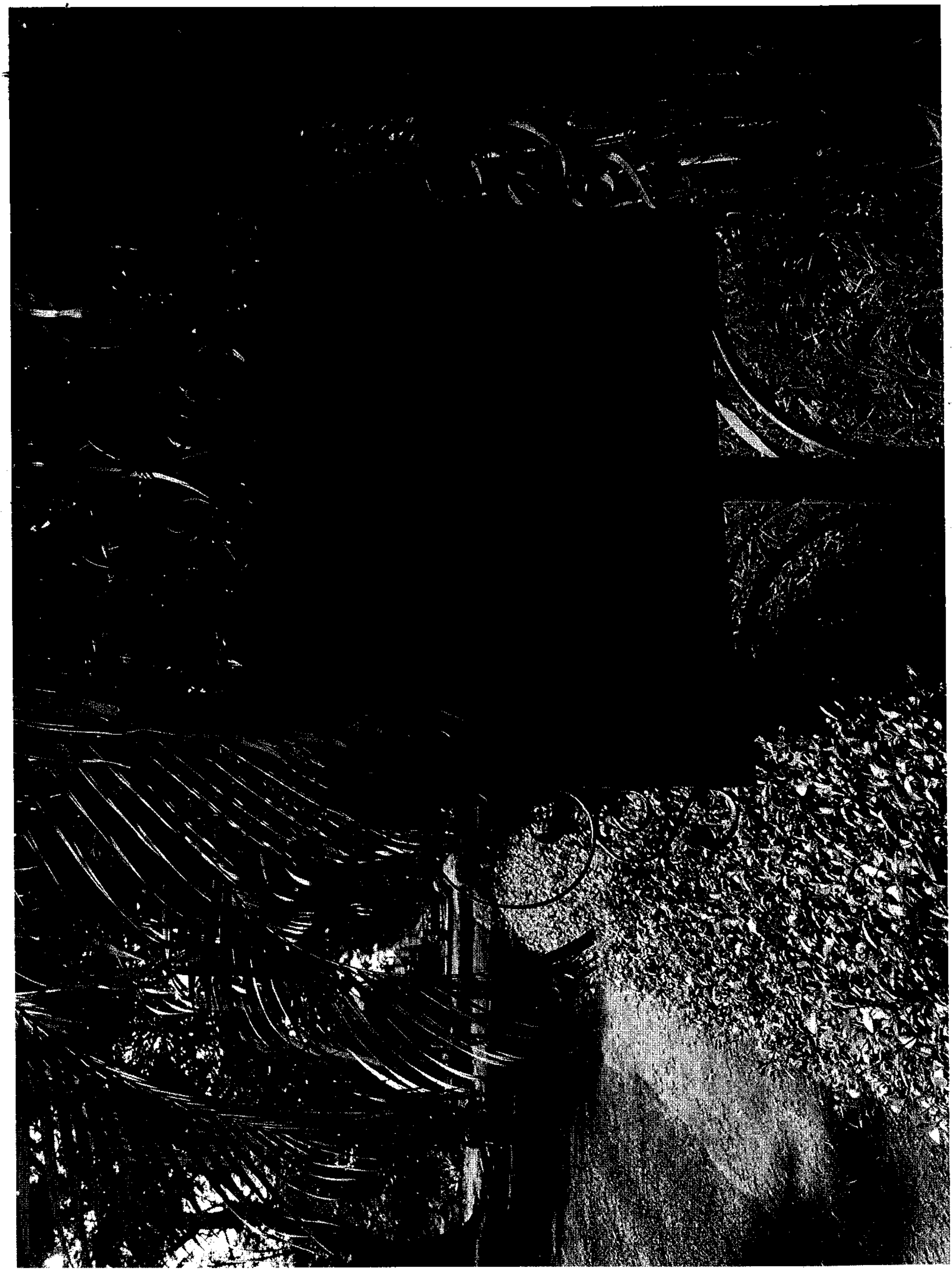

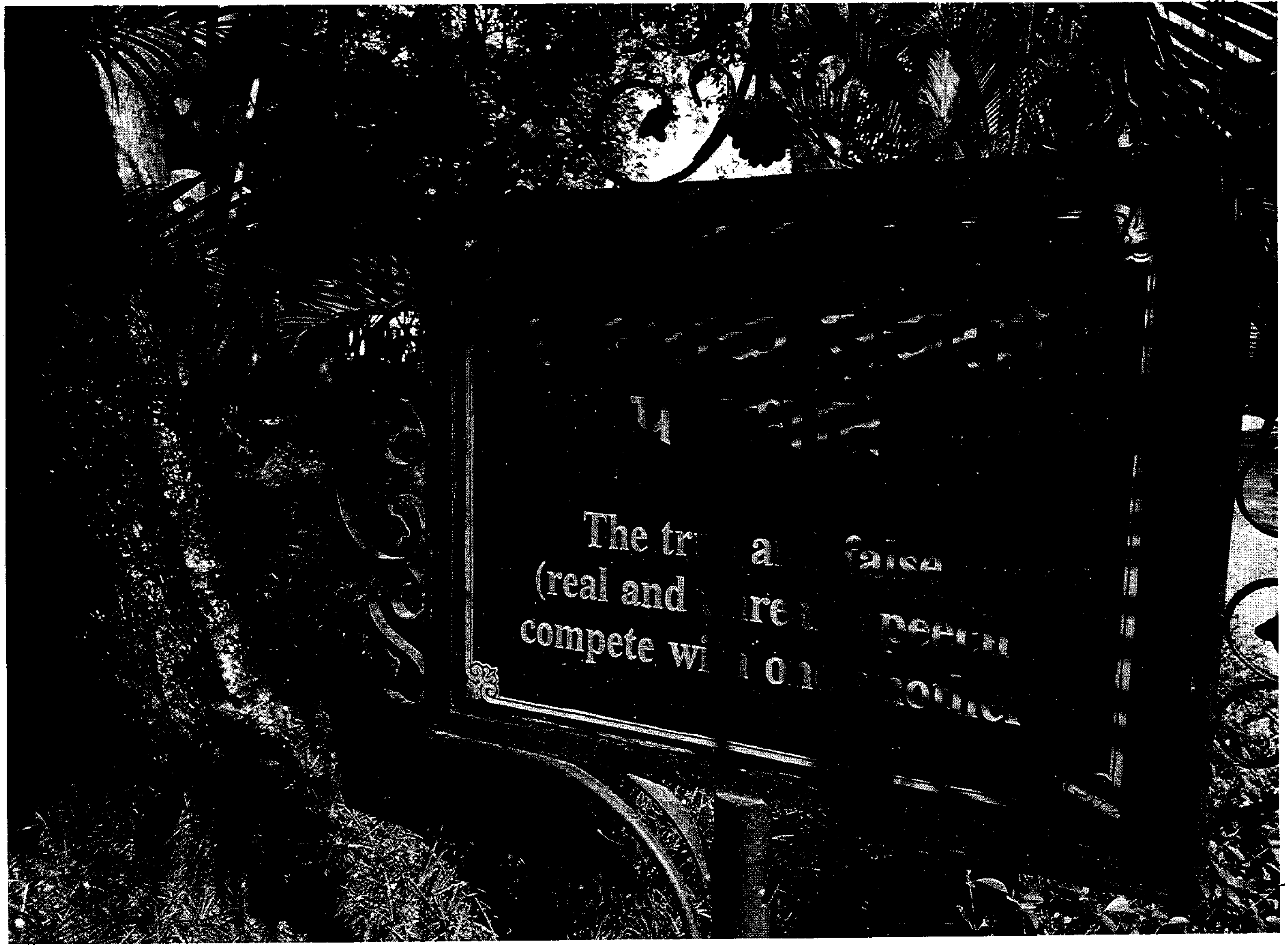
The tr a false
(real and re
compete wi

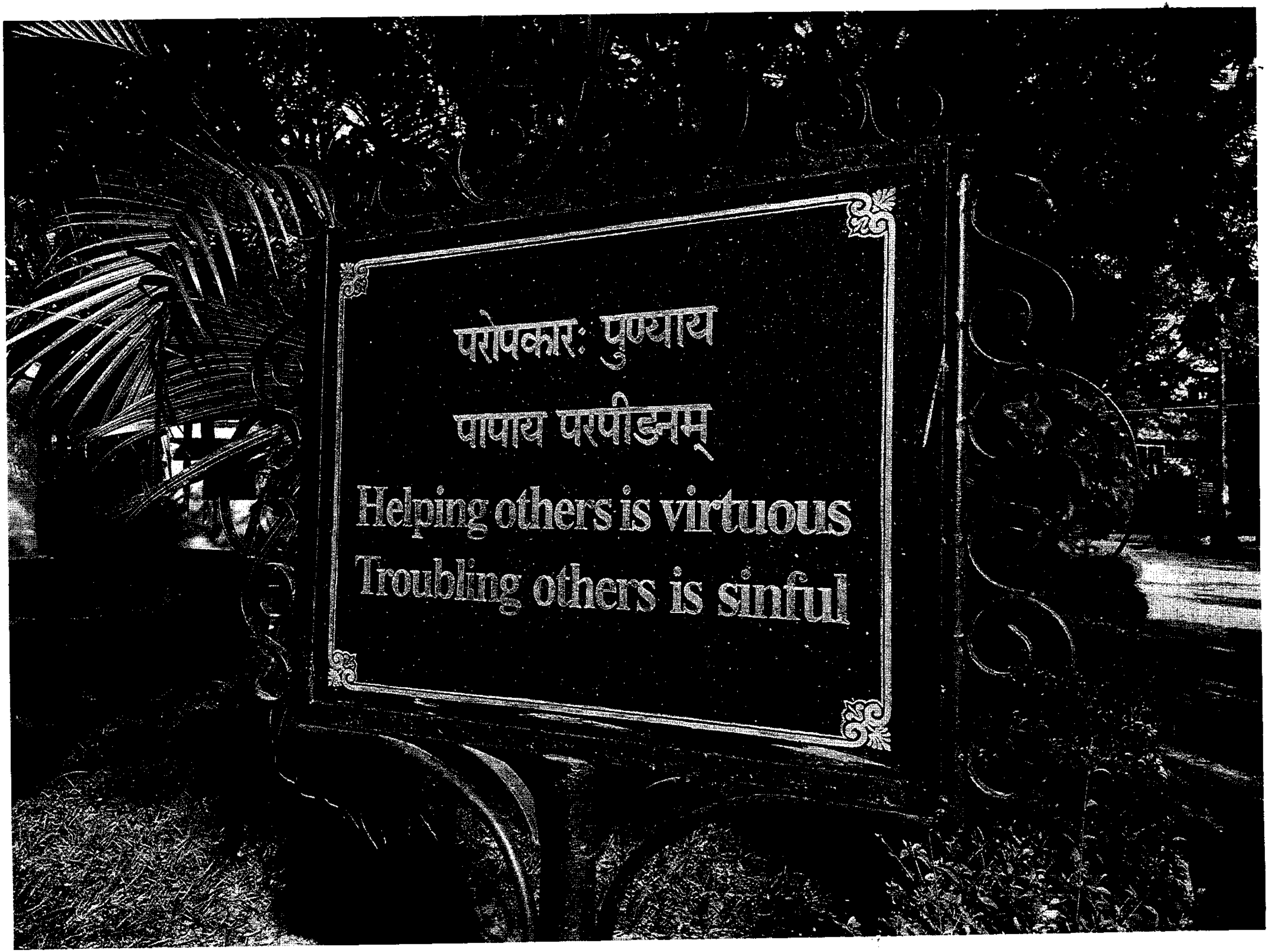
परोपकार: पुण्याय
पापाय परपीडनम्
Helping others is virtuous
Troubling others is sinful

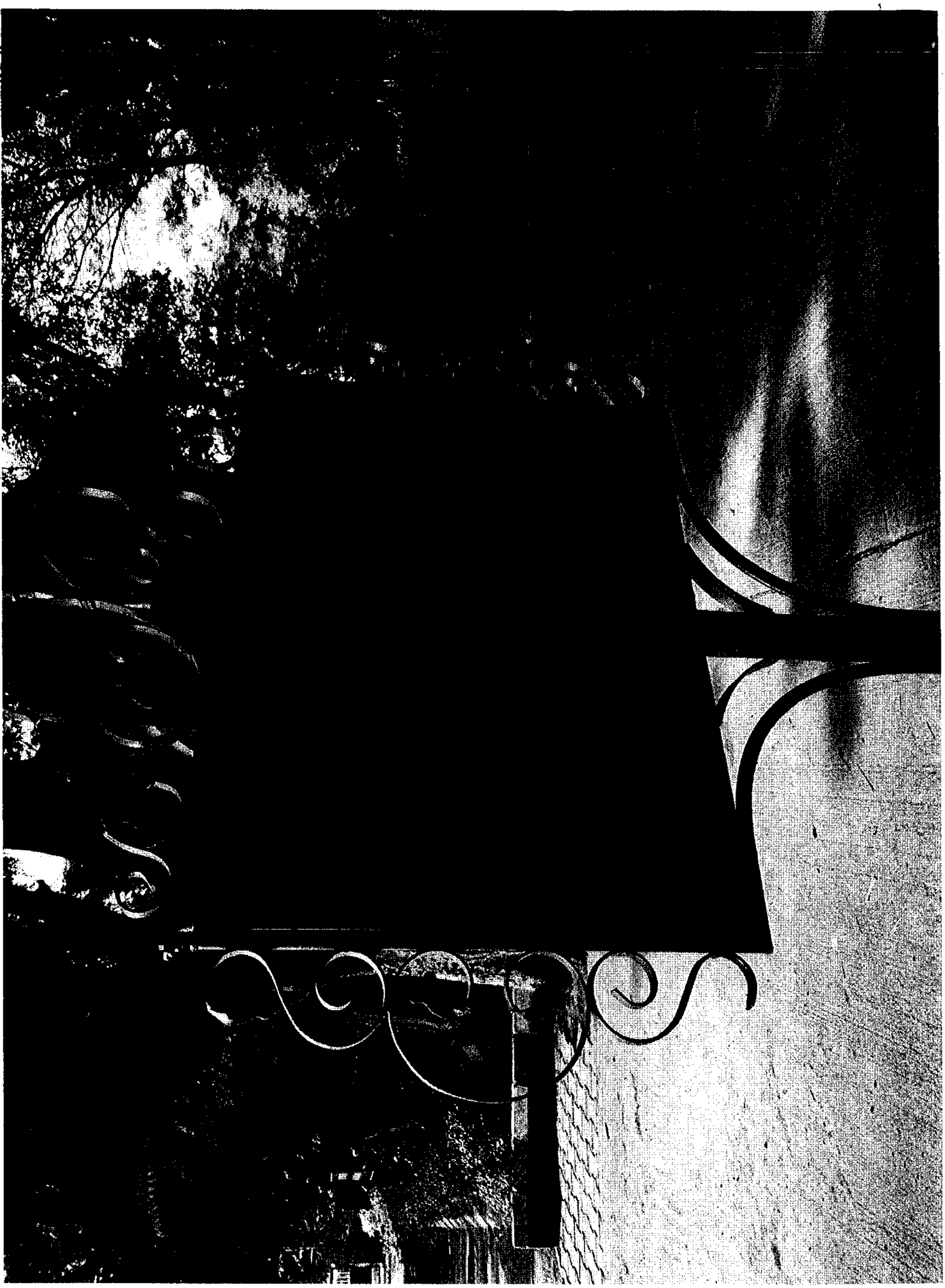

॥ श्रीः ॥

जगद्गुरुपीठम्

१. **द्वा. पा.** - रे ब्राह्मणपुत्रौ कथं युवां विना अनुमतिं अन्तःप्रविशतः ?

२. **अष्टावक्रः** - अरे, द्वारपालक ! आवामाचार्यबन्देरन्वेषणे स्वः । शास्त्रचर्चायां पन्थाह्वानं दातुम् आगतौ ।

३. **द्वा. पा.** - हे ब्राह्मणपुत्रौ ! युवां हि बालकवेव । आचार्यबन्देः शास्त्रचर्चायां पन्थाह्वानं परित्यज्य कस्याप्याचार्यस्याश्रमे शास्त्रशिक्षां प्राप्नुताम् ।

४. **अष्टावक्रः -** द्वारपालक ! अग्नेरेकः सूक्ष्मोऽपि शकलः सम्पूर्णमरण्यमालेढुं समर्थो भवति । पलितेन केशेन कोऽपि ज्ञानी न भवति । न वा धनेन कुलेन वा कोऽपि ज्येष्ठो भवति । ज्ञानसम्पादनेन कश्चित् ज्येष्ठः श्रेष्ठश्च भवति । अहमस्मि ज्ञानेन ज्येष्ठः अतः अवयोरन्तःप्रवेशं माऽवरोधय अन्तःप्रवेष्टुमधिकृतोऽहम् । अथवा गच्छ महाराजं जनकं अथाचार्यबन्दिनं प्रत्यस्मदागमनं सूचय ।

५. **जनकः**:- रे द्वारपालक ! तानन्तःप्रवेशय !

६. **भटः** - अश्वसेन ! तानन्तःप्रवेशय !

(अष्टावक्रे अन्तःप्रविष्टे सति सर्वे सभासभ्याः अपहसन्ति तम् । अष्टावक्रोऽपि उच्चैः अपहसति)

७. **जनक:** - हे ब्राह्मणदेव भवान् किमेवमस्मदीयान् सभ्यान् अपहसति ?

८. **अष्टावक्र:** - महाराज:! अहमेवं विचिन्त्यागतोऽत्र जनकसभायाम्, आचार्यबन्दिनं दृष्ट्वा शास्त्रार्थस्पर्धार्थमाह्वयेयमिति, परन्तु अत्रागत्यावगतमियं मूर्खानां सभेति । राजन्, ममापहसनस्य कारणं तु निवेदितम् । इदानीं भवान् पृच्छतु सभासीनान् किं वा तेषामपहासस्य कारणमिति । किमिदं वक्रशरीरम् ? उताहो येनेदं निर्मितं तं वाऽपहसन् ? पृच्छतु तेषामपहासकारणम् ।

९. **जनक:** - हे ब्राह्मणकुमार ! मम तथा मत्सभासीनानाम् अपराधं क्षमस्व ! तथा ममेयं प्रार्थना भवति, अधुना तावत् भवानाचार्यबन्दिना साकं शास्त्रचर्चां विधातुं समुचितवयस्को नास्ति । आचार्यबन्दिना साकं शास्त्रचर्चा नाम कठिनास्ति । तेन साकं शास्त्रचर्चायां पराजितै: जलसमाधि: स्वीकार्य: भवति । अत: भवानितोऽप्यध्ययनं कृत्वाऽऽगच्छतु ।

१०. **अष्टावक्र:** - राजन् ! आचार्यबन्दिना साकं शास्त्रार्थचर्चायै गुर्वनुग्रह एवालम् । तथा योऽस्त्यमर: तस्य मृत्यो: किं वा भयम् ? कस्यचिन्महत: उद्देशस्य कृते प्राणत्यागो नाम न स मृत्यु: भवति । भवान्त: आचार्यबन्दिना साकं शास्त्रार्थचर्चायै मां प्रस्तुवन्तु ।

११. **बन्दी** - अहमस्मि आचार्य बन्दी । अहं भवता सह शास्त्रार्थचर्चायै सिद्धोऽस्मि । परं मम समयबन्ध: सम्मतो वा तव ?

१२. **ब्राह्मणबालक:** - एतेनैव वाक्येन पुन:पुन: रटितेन अस्मान् भाययितुं किमिति वृथा प्रयत्नं कुर्वन्ति ?

१३. **बन्दी** - यद्यस्त्यपेक्षा भवन्तौ द्वावपि चर्चायां भागं ग्रहीतुं शक्नुतः ।

१४. **अष्टावक्रः** - अलमेकेन (अहमेकोऽस्मि) एकाकिना मया चर्चा क्रियते ।

१५. **बन्दी** - प्रपञ्चोऽयं कः?

१६ **अष्टावक्रः** - यदिदं दृश्यते सः प्रपञ्चः ।
"यद् दृश्यते" इत्यस्य तात्पर्यं किम् ?

१७. **बन्दी**- यश्च दृष्टिगोचरः मन आदीन्द्रियाणां विषयः यमहं स्वयं जानामि स एव दृश्य उच्यते ।
"यः द्रष्टा भवति, सः कः? तं कः जानाति ?"

१८. **अष्टावक्रः** - स्वात्मा.. सः स्वात्मा भवति यद्दर्शनाय न कस्यापि साहाय्यमपेक्षते । यथा सूर्यं प्रकाशयितुं नान्यस्य दीपस्योपयोगः भवति । सः स्वयं प्रकाशते ।
"अथ संसारः कस्मात् कथञ्चागतः ?"

१९. **बन्दी** - योंऽयं संसारः सृष्टियुगात्प्रवर्तितः । "कोऽयं प्रवर्तकः?"

२०. **अष्टावक्रः** - सः ब्रह्म उच्यते, स ईश्वरः स एव मायया अमुं संसारं निर्माति । स एवास्य पालकः अस्य जगतः संहर्ता भवति ।
"ब्रह्म अस्य जगतः सृष्टि,पालनं, संहरणं कथं करोति?"

२१. **बन्दी -** यथोर्णनाभि: सृजते तत्रैव विचरतेऽन्ते गृह्णते च तथा ईश्वरेण जगदिदं सृज्यते, पाल्यते,संह्रियते च ।
"क: जीव: ?"

२२. **अष्टावक्र: -** जीव:, आत्मा भवति । स: निर्विकार: स्वरूपेण । परन्तु अविद्यया प्रभावित: शरीरं मन एव वा आत्मानं मनुते । अत एव संसारे पतितोऽस्ति । " अविद्या का भवति?"

२३. **बन्दी -** अनात्मनि आत्मभाव: निर्विकारे विकारित्वम् एवमयं संसार: सत्य- मिति भाव:अविद्या उच्यते । "विद्या का भवति?"

२४. **अष्टावक्र: -** आत्मन: ज्ञानं विद्या उच्यते । सा विद्या या विमुक्तये । यदिदं दु:खं बन्ध:,पीडा, क्लेश:,अज्ञानसामग्र्य: भ्रम: भ्रामक: एभ्य:मुक्तिं या ददाति सा विद्या । या अस्मान् द्वैतभावेन, आवयोर्मध्ये भेदभावेन, प्रत्येकताविचारेण त्वं तथा अहं, ईदृशभेदेन मुक्तिं या ददाति सा विद्या भवति। विद्या दृष्टिं ददाति । यया मनुष्य: ब्रह्मभावमनुपश्यति । "ब्रह्मज्ञानं केन भवति?"

२४. **बन्दी -** ब्रह्मज्ञानाय द्वौ मार्गौ स्त: । प्रथममार्ग: "एवं चिन्तनीयं ब्रह्म किं न भवति ? यन्न ब्रह्म तन्नेति निषेध्यम् । तद्धि नामरूपगुणदोषाणां तथा परवर्तनशीलानां (पदार्थानां) निषेधेन निर्विकारब्रह्मज्ञानमेव । द्वितीयमार्ग: यत् तत्थ्यमस्ति तस्य तथैवावगमनं विधिरूपं भवति । तद्विनाऽयं संसारोऽपि न भवति । तद्ब्रह्म आसीत् तदस्ति च ब्रह्म । अत एवाहं ब्रह्मास्मि । त्वञ्चासि ब्रह्म । वयं ब्रह्मस्वरूपा: । अत एव सर्वं खल्विदं ब्रह्म ।

२५. **अष्टावक्र:** - "इदं ब्रह्मज्ञानम् कथं जायते?"

२६. **बन्दी** - सम्यक् सामाजिकव्यवहारेण, आध्यात्मिकचिन्तनेन, श्रद्धया श्रवणेन, नित्यमनुभवाधारितचिन्तनेन, निष्कर्षात्मकमननेन समाध्यवस्थानेन ज्ञायते । "ब्रह्मज्ञानिन: लक्षणं किम् ?"

२७. **अष्टावक्र:** - य:कश्चिदात्मानं ब्रह्मज्ञानिनं मनुतेऽहं ब्रह्मजानामीति न स जानाति ब्रह्माणम् । ब्रह्मावगमेन साकं ब्रह्मज्ञानित्वाभिमान: नश्यति ।

२८. **बन्दी** - किं वयम् एतद्युक्त्या ज्ञातुं शक्नुम: ?

२९. **अष्टावक्र:** - नहि परन्तु तर्क: सहायको भवितुमर्हति । "किं प्रार्थनया भक्त्या ज्ञातुं शक्नुम:?"

३०. **बन्दी** - न हि प्रार्थना भक्तिर्वा साहाय्यं करोति । "किं योगेन मननेन ज्ञातुं शक्नुमो वा?"

३१. **मन्त्री** - शास्त्रचर्चाया: अन्त: न भवतीति भाति । द्वयोर्मध्ये महानेव वाक्समर: समुपस्थित: तथाप्यकस्माद् आचार्यबन्दी निरुत्तर: समभवत् ।

३२. **अष्टावक्र:** - आचार्य: उत्तरं ददातु । .... आचार्य: उत्तरं देहि ।
(अष्टावक्र: जयतु जयतु...)

३३. **बन्दी** - अहम् आत्मन: पराजयं स्वीकरोमि । अहं जलसमाधिं गन्तुं सिद्धोऽस्मि ।

३४. **अष्टावक्रः** - अहमत्र भवतां जलसमाधिं कल्पयितुं नाऽगतोऽस्मि आचार्यबन्दी । स्मरन्ति भवन्तः सर्वे यत् आचार्यबन्दिनः दुरभिमानेन प्रथालोभेन कियन्तःनिर्दुष्टा विद्वांसः हताः? आचार्यबन्दी स्मरन्तु भवन्तः आचार्यं कहोळम् । अहं तस्यैवाचार्यकहोळस्य पुत्रोऽस्मि । अद्य अहं जितः भवन्तस्तु पराजिताः । अहमिच्छामि चेत् भवतः जलसमाधिं प्रापयितुं शक्नोमि । परन्तु तथा न करोमि आचार्य बन्दि ! क्षमा एव मम प्रतीकारः । अहं भवद्भ्यः क्षमां ददामि आचार्य बन्दि !

३५. **बन्दी** - प्राणापहरणादधिक एव दण्डस्त्वया दत्तः बालज्ञानी । मया बहुदुश्चरितं पापमाचरितं मया... पाप...

३६. **अष्टावक्रः** - पश्चात्तापाग्निना अधिकोऽग्निः नास्ति आचार्य बन्दि । प्रत्यहमनेनाग्निना तप्ताः पवित्रा भवथ । एतद्धि वः प्रायश्चित्तम् । शास्त्रं कदापि शस्त्रं मा करोतु । महाराजः ! शास्त्रं जीवनस्य विकासं करोति । शस्त्रन्तु जीवनस्य विनाशम् । यावत्प्राचीनः हिमालयः यावती प्राचीना गङ्गा तावत्प्राचीनमिदं सत्यम् "हिंसया कदापि कोऽपि कमपि न जितवान् ।

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

(विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य १९५६ धारायास्तृतीयानुभागेन स्थापित: विश्वविद्यालय:)
(राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा ए श्रेण्या पुनर्मानित:)
तिरुपति: - ५१७५०७

सूचना

दिनाङ्कः - 28 – 11 - 2019

सर्वे अध्यापकाः संसूच्यन्ते यत् अस्मदीयेन विद्यापीठेन प्रचाल्यमानस्य **पारिषद** कार्यक्रमस्य अधिवेशनम् जनवरिमासे 1 **दिनाङ्के** (01-01-2020) **बुधवासरे** पूर्वाह्ने 10-30 **वादने रमारंजन मुखर्जी सभाङ्गणे** भविष्यति। सर्वे दर्शनसङ्काये विद्यमानाः अध्यापकाः स्वीयं विषयं प्रस्तोष्यन्ति। अतः सर्वे अध्यापकाः 01-01-2020 **दिनाङ्के बुधवासरे** पूर्वाह्ने 10-30 **वादने रमारंजन मुखर्जीसभाङ्गणे** उपस्थिताः भवन्तु- अथ च चर्चायां भागं गृह्णन्तु इति, सर्वे दर्शनसङ्काये वर्तमानाः अध्यापकाः स्वीयं विषयम् उपस्थापयन्तु इति च।

वि.सू.

सर्वे अपि विषयोपस्थापयितारः अभिनवं – शोधितं – असाधारणं - विषयम् उपस्थापयन्तु ।

भाषायां वा विषयोपस्थापनवैचित्र्यां वा स्वीयां अनितरां रीतिम् आविष्कुर्वन्तु ।

विषयं च पाठ्यभागात् अतिरिक्तं एव चिन्वन्तु इति ।

इतीत्थम्

शैक्षिकसङ्कायप्रमुखः

समायोजकः

राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्

(विश्वविद्यालयानुदानायोगस्य १९५६ धारायास्तृतीयानुभागेन स्थापित: विश्वविद्यालय:)
(राष्ट्रियमूल्याङ्कनप्रत्यायनपरिषदा ए श्रेण्या पुनर्मानित:)
तिरुपति: - ५१७५०७

सूचना

दिनाङ्कः - 29 – 10 – 2019

सर्वे अध्यापकाः संसूच्यन्ते यत् अस्मदीयेन विद्यापीठेन प्रचाल्यमानस्य **पारिषद** कार्यक्रमस्य अधिवेशनम् नवेम्बर् मासे 8 दिनाङ्के (08-11-2019) शुक्रवासरे प्रातः 11 वादनतः मध्याह्ने 1वादनं यावत् पुनः अपराह्ने 3 वादनतः सायं यावत् रमारंजन मुखर्जी सभाङ्गणे भविष्यति। सर्वे वेदवेदाङ्गसङ्कायै विद्यमानाः अध्यापकाः स्वीयं विषयं प्रस्तोष्यन्ति। सर्वे अध्यापकाः चर्चायां भागं ग्रहीष्यन्ति ।

अतः सर्वे अध्यापकाः नवेम्बर् मासे 8 दिनाङ्के (08-11-2019) शुक्रवासरे प्रातः 11 वादनतः मध्याह्ने 1वादनं यावत् पुनः अपराह्ने 3 वादनतः सायं यावत् रमारंजन मुखर्जीसभाङ्गणे उपस्थिताः भवन्तु- अथ च चर्चायां भागं गृह्णन्तु इति, सर्वे वेदवेदाङ्गसङ्काये वर्तमानाः अध्यापकाः स्वीयं विषयम् उपस्थापयन्तु इति च संसूच्यन्ते।

इतीत्थम्

शैक्षिकसङ्कायप्रमुखः   समायोजकः

सू.   सर्वे अपि विषयोपस्थापयितारः अभिनवं – शोधितम् – असाधारणं - विषयम् उपस्थापयन्तु ।

भाषायां वा विषयोपस्थापनवैचित्र्यां वा स्वीयाम् अनितरां रीतिम् आविष्कुर्वन्तु ।

विषयं च पाठ्यभागात् अतिरिक्तम् एव चिन्वन्तु इति ।

25-10-2019 दिने 11 वादनात् सायं यावत् कक्ष्याः न भविष्यन्ति। अतः सर्वैः उपस्थितैः भवितव्यम् एव इति विशेषसूचना।

राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः (आ.प्र.)

(भूतपूर्वं राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्)

जालस्थानम् (Website) : www.rsvpcet.in / www.nsktu.ac.in

Email : rsvpcet@gmail.com

Date - 29.09.2020

आवेदकेभ्यः सूचना

तिरुपतिस्थ - राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयेन आयोज्यमानां विद्यावारिधिप्रवेशपरीक्षां Covid -19 महामारिकारणेन अन्तर्जालमाध्यमेन Online Computer Based Test चालयितुं निर्णयः स्वीकृतः । अनेन कारणेन पूर्वनिर्धारितपाठ्यक्रमः अल्पीकृतः यच्च द्वितीयः "ब" भागः (निबन्धभागः) पाठ्यक्रमात् निष्काशितः ।

विद्यावारिधिप्रवेशपरीक्षायाः (Ph.D. Online Entrance exam) प्रश्नपत्रे आहत्य शतं (100) प्रश्नाः भविष्यन्ति । सर्वेऽपि बहुविकल्पात्मकाः वस्तुनिष्ठात्मकाः Multiple Choice Questions (MCQ) एकाङ्कप्रश्नाः (1 mark questions) एव भविष्यन्ति । एतस्मिन् प्रश्नपत्रे निम्नलिखितानां विषयाणामाधारेण प्रश्नाः भविष्यन्ति ।

सर्वेषां शास्त्रणां विद्यावारिधिप्रवेशपरिक्षायाः पाठ्यक्रमः स्वरूपञ्च ।

खण्डः - क		
सं	विषयाः	अङ्काः
1	सामान्यज्ञानम् (भारतम्, भारतीयसमाजः, संस्कृतिश्च)	13
2	संस्कृतभाषाया- क्रमिकविकासः (विभिन्नशास्त्रेषु कालेषु च)	
3	विविधाः धर्माः दर्शनानि च (भारते प्रचलितानि /उद्भूतानि च)	
4	सर्वशास्त्राणां मूलापरिचयः (मूलसिद्धान्तमात्रस्य ज्ञानम्)	
6	पाण्डुलिपिज्ञानम् / शोधप्रविधेः सामान्यः परिचयः (सन्दर्भः, पाददटिप्पणी, ग्रन्थसूचीनिर्माणम्, परिशिष्टानि, लिप्यन्तरणज्ञानम्)	

खण्डः - ख		
सं	विषयाः	अङ्काः
1	वेदः	12
2	छन्दः	
3	ज्योतिषम्	
4	पुराणेतिहासः	
6	अलंकारशास्त्रम्	

खण्डः - ग		
सं	विषयाः	अङ्काः
1	संस्कृतस्य प्रायोगिकव्याकरणस्य सामान्यज्ञानम् (सन्धिः, समासः, कारकम्, वाच्यपरिवर्तनम् सुबन्तानि, तिङन्तानि, कृदन्तानि, तद्धितान्तानि पदानि)	13

खण्डः - घ		
सं	विषयाः	अङ्काः
1	संस्कृतसाहित्यस्य सामान्यपरिचयः	12

खण्डः – च (पूर्वतनं द्वितीयपत्रम्)		
सं	विषयाः	अङ्काः
1	अनुसन्धानप्रविधिः **(पाठ्यक्रमः अधः प्रदत्तः वर्तते)**	25

खण्डः – छ (पूर्वतनं द्वितीयपत्रम्)		
1	निर्दिष्टविषयः/शास्त्रम् **(आचार्यस्तरीयः पाठ्यक्रमः)**	25

विद्यावारिधिप्रवेशपरिक्षायाः पाठ्यक्रमः स्वरूपञ्च (शिक्षाशास्त्रम्)

खण्डः क	**पूर्णाङ्कः**
1. शिक्षादर्शनम् 2. शिक्षामनोविज्ञानम् 3. भारतीय शिक्षायाः इतिहासः समस्याश्च	**13**
खण्डः ख	**पूर्णाङ्कः**
1. संस्कृतशिक्षणम् 2. शास्त्रशिक्षणम् – दर्शनम्, व्याकरणम् एवं साहित्यम् ।	**12**
खण्डः ग	**पूर्णाङ्कः**
1. संस्कृतस्य प्रायोगिकव्याकरणस्य सामान्यज्ञानम् (सन्धिः, समासः, कारकम्, वाच्यपरिवर्तनम् सुबन्तानि, तिङन्तानि, कृदन्तानि, तद्धितान्तानि पदानि इतरे च)	**13**
खण्डः घ	**पूर्णाङ्कः**
1. संस्कृतसाहित्यस्य सामान्यपरिचयः	**12**
खण्डः - च	**पूर्णाङ्कः**
1. शैक्षिकानुसन्धानप्रविधिः **(पाठ्यक्रमः अधः प्रदत्तः वर्तते)**	**25**
खण्डः - छ	**पूर्णाङ्कः**
1. शिक्षाशास्त्रम् **(शिक्षा-आचार्यस्तरीयः पाठ्यक्रमः)**	**25**
पूर्णाङ्कः	**100**

सर्वेषां प्रश्नानां चत्वारः विकल्पाः भविष्यन्ति । तेषु चतुर्षुविकल्पेषु एकं शुद्धम् उत्तरं भविष्यति ।

Online परीक्षायाः दिनाङ्कः - 28.10.2020

Online परीक्षायाः समयः - 2.30 AM तः 4.00 PM (1½ सार्धैकघण्टा)

Convener, CET - 2020

सर्वेषां शास्त्राणां "च" खण्डस्य (पूर्वतनं द्वितीयपत्रस्य)

पाठ्यक्रमः

अनुसन्धानपद्धतिः (Research Methodology)

(Common for All Shastras) Max. Marks - 25

I. अनुसन्धान (Research) पदव्याख्यानम्

1) Research पदेन समानार्थकानाम् "अनुसन्धानम्", "गवेषणम्", "संशोधनम्", "परिशोधनम्" इत्यादीनां विवरणम्।
2) संस्कृतवाङ्मये अनुसन्धानस्य प्राचीनता ,उदाहरणानि च।
3) संस्कृतवाङ्मये अनुसन्धानस्य आवश्यकता तत्प्रयोजनञ्च।

अनुसन्धानस्य स्वरूपम् ,सीमा च

1. अनुसन्धानस्य स्वरूपम्। 2. अनुसन्धानसोपानानि।

3. संस्कृतवाङ्मये अनुसन्धानस्य सीमा।

अ(वैदिक-लौकिक-दर्शनवाङ्मयम्। इ(मातृकाभ्यः पाठसमीक्षात्मकसम्पादनम्।

आ(ग्रन्थानां समीक्षात्मकमध्ययनम्। ई(संस्कृतविदुषां व्यक्तित्वं कृतित्वञ्च।

II.अनुसन्धानविषयचयने अवधेयाः अंशाः

1) अ (अभिरुचिः आ (योग्यता इ (विषयस्य प्राधान्यम् ई (सामग्रीणामुपलब्धिः

उ (स्पष्टत्वम् ऊ (अध्ययनयोग्यत्वम् ऋ (समाधानयोग्यत्वम् इत्यादयः।

2 (अनुसन्धानविषयचयनप्रक्रिया।

III. a) सामग्रीसङ्कलनम् ,तत्स्रोतांसि

1) प्राथमिकस्रोतांसि – मूलग्रन्थाः ,व्याख्याः ,पुरातत्त्वाधारः , शिलाशासनानि ,शासकीयानि अभिलेखानि च।
2) आनुषङ्गिकस्रोतांसि – साहित्येतिहासः ,ग्रन्थसूची ,शोधपत्रिकाः , कोशाः ,लेखनानि च।

3) आधुनिकोपकरणानि – अन्तर्जालम् ,जालस्थानानि ,ई-शोधपत्रिकाः ,ई-कोशाः।

4) ग्रन्थालयः ,ग्रन्थालयप्राप्यप्रयोजनानि।

b) सम्बद्धसाहित्यस्य अध्ययनम्

IV. अनुसन्धानप्रकाराः

1) सर्वेक्षणम् । 2) शास्त्रीयम् । 3) तुलनात्मकम् ।

4) समस्यामूलकम् । 5) क्षेत्रीयम् । 6) विमर्शात्मकम् अध्ययनम् ।

7) वर्णनात्मकं व्याख्यानात्मकञ्च अध्ययनम् ।

V. a) भारते विद्यमानाः प्रसिद्धाः प्राच्यपरिशोधनसंस्थाः (Oriental Research Institutes), **तासां कार्यप्रणाली च ।**

b) राष्ट्रियपाण्डुलिपिमिशन (National Manuscript Mission)

शिक्षाशास्त्रस्य "च" खण्डस्य (पूर्वतनं द्वितीयपत्रस्य) पाठ्यक्रमः

Research Methodology for Education - Max. Marks-25

1. अनुसन्धानपद्धतयः – ऐतिहासिकविधिः, वर्णनात्मकविधयः, प्रयोगात्मकविधिः
2. सम्बद्धसाहित्याध्यायनस्य महत्त्वम्, उपयोगिता, लाभाः
3. न्यादर्शचयनप्रविधयः
   a) सामान्ययादृच्छिकन्यादर्शः
   b) क्रमबद्धयादृच्छिकन्यादर्शः
   c) स्तरीकृतयादृच्छिकन्यादर्शः
   d) सोद्देश्ययादृच्छिकन्यादर्शः
4. अनुसन्धानोपकरणानि
   a) प्रश्नावलिः
   b) साक्षात्कारः
   c) अभिवृत्तिमापनी
   d) मनोवैज्ञानिकपरीक्षणानि
5. शिक्षायाम् अनुसन्धानक्षेत्राणि
   a) भाषाशिक्षणक्षेत्रम्
   b)अध्यापकसमस्याः
   c) छात्रसमस्याः
   d) अध्यापकशिक्षासमस्याः

राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(संसदः अधिनियमेन स्थापितः केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

तिरुपतिः - 517507 (आन्ध्रप्रदेशः)

संस्कृतसप्ताहमहोत्सवः

भाषासु मुख्या मधुरा,
दिव्या गीर्वाणभारती ।
तस्यां हि काव्यं मधुरं,
तस्मादपि सुभाषितम् ।।

उद्धरेदात्मनाऽऽत्मानं
नात्मानमवसादयेत् ।
आत्मैव ह्यात्मनो
बन्धुरात्मैव रिपुरात्मनः।।

दिनाङ्कः - 20.08.2021 - कार्यक्रमस्य समुद्घाटनम्

उद्घाटकः अध्यक्षश्च -श्री. नी, गोपालस्वामी, IAS Retd.

पद्मभूषणपुरस्कारेण सम्मानितः, कुलाधिपतिः

उपस्थितिः - आचार्यः वि. मुरलीधरशर्मा, कुलपतिः

मुख्यवक्ता - आचार्यः को. सूर्यनारायणः

विषयः - वचोविच्छित्तिः (Sanskrit Idioms & Phrases)

दिनाङ्कः - 21.08.2021 - कवितागोष्ठी

उपस्थितिः - आचार्यः वि. मुरलीधरशर्मा, कुलपतिः

मुख्यवक्ता - आचार्यः को. सूर्यनारायणः

दिनाङ्कः - 22.08.2021 - बालगोकुलम्

दिनाङ्कः - 23.08.2021 - विशिष्टव्याख्यानम्

मुख्यवक्ता - आचार्यः के. आर्. कृष्णन्

विषयः - संस्कृते विज्ञानम् (Science in Sanskrit)

दिनाङ्कः - 24.08.2021 - सांस्कृतिकसन्ध्या

दिनाङ्कः - 25.08.2021 –

दिनाङ्कः - 26.08.2021 - समारोपकार्यक्रमः